

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Aleny Pokorné a soudců JUDr. Víta Pejška a Mgr. Radka Kopsy ve věci žalobkyně [REDACTED], nar. [REDACTED], bytem [REDACTED], zastoupené Mgr. Olgou Jiříčkovou, advokátkou se sídlem v Chrudimi, Novoměstská 960, proti žalované **Generali Pojišťovna a.s.**, IČ 61859869, se sídlem Praha 2, Bělehradská 132, o zaplacení 102.378,- Kč s příslušenstvím, k odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Chrudimi ze dne 22.3.2007, č.j. 8C 120/2006-116, **t a k t o :**

- I. Rozsudek okresního soudu se ve výroku II. v části o zaplacení 12.797,- Kč s 8,75% úrokem z prodlení ročně od 23.10.2005 do 31.12.2005, s 9% úrokem z prodlení ročně od 1.1.2006 do 31.12.2006, s 9,5% úrokem z prodlení ročně od 1.1.2007 do 22.3.2007 a dále ve výši dvoutýdenní repo sazby ČNB platné vždy k prvnímu dni kalendářního pololetí a zvýšené o sedm procentních bodů od 23.3.2007 do zaplacení, **p o t v r z u j e .**

Jinak se rozsudek okresního soudu ve výroku II. **m ě n í** tak, že se žaloba v části o zaplacení

- 2 -

částky 25.595,- Kč s 8,75% úrokem z prodlení ročně od 23.10.2005 do 31.12.2005, s 9% úrokem z prodlení ročně od 1.1.2006 do 31.12.2006, s 9,5% úrokem z prodlení ročně od 1.1.2007 do 22.3.2007 a dále ve výši dvoutýdenní repo sazby ČNB platné vždy k prvnímu dni kalendářního pololetí a zvýšené o sedm procentních bodů od 23.3.2007 do zaplacení, z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy všech stupňů.

O d ů v o d n ě n í :

Okresní soud shora označeným rozsudkem zastavil řízení v části o zaplacení 3.755,- Kč s příslušenstvím (výrok I.), uložil žalované zaplatit žalobkyni částku 38.392,- Kč s příslušenstvím (výrok II.), dále uložil žalované zaplatit žalobkyni částku 920,- Kč s příslušenstvím (výrok III.), zamítl žalobu v části o zaplacení 63.986,- Kč s příslušenstvím (výrok IV.) a rozhodl o náhradě nákladů řízení tak, že žalobkyni uložil nahradit žalované poměrnou část nákladů řízení ve výši 99,- Kč (výrok V.).

Z odůvodnění rozsudku okresního soudu vyplývá, že se žalobkyně domáhala náhrady škody, jež jí náleží jako pozůstalé ■■■■■ ■■■■■ ■■■■■, který byl usmrcen při dopravní nehodě zaviněné ■■■■■ ■■■■■. Ten byl pravomocně odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Chrudimi ze dne 11.7.2005, č.j. ■■■■■ ■■■■■, pro trestný čin dle § 201 písm. d) a 224 odst. 1,2 tr. zák. spočívající v tom, že dne ■■■■■.2005 po předchozí konzumaci alkoholických nápojů řídil osobní automobil a při projíždění mírně levotočivé zatáčky silnice ■■■■■ třídy směrem od ■■■■■ do ■■■■■ v důsledku rychlosti jízdy nepřiměřené jak jeho schopnostem a zkušenostem, tak i stavu a povrchu vozovky, nezvládl řízení, ve smyku vyjel vpravo do pole, kde se s automobilem několikrát převrátil a automobil zůstal ležet na boku v místním potoce, přičemž jeho spolujezdec ■■■■■ ■■■■■ při nehodě utrpěl mnohačetná poranění, která sama o sobě byla pro poškozeného smrtelná, a v důsledku přimáčknutí automobilu se v potoce utopil. Žalobkyně se domáhala

jednorázového odškodnění ve výši 240.000,- Kč a náhrady nákladů pohřbu ve výši 15.945,- Kč, tj. celkem 255.945,- Kč. Nárok na náhradu škody v uvedené výši byl přiznán žalobkyni proti ■■■■■ ■■■■■ shora citovaným rozhodnutím v trestním řízení v plném rozsahu. Protože žalovaná, u které měl ■■■■■ ■■■■■ pojištění odpovědnost za škodu způsobenou provozem vozidla, uhradila žalobkyni částku 153.567,- Kč (60%), uplatnila žalobkyně v žalobě podané proti pojišťovně zaplacení zbývajících 102.378,- Kč (40%). Vedle toho se domáhala ještě další částky 4.675,- Kč jako náhrady účelně vynaložených nákladů spojených s uplatněním nároku.

Žalovaná pojišťovna namítala, že poškozený ■■■■■ ■■■■■ spoluzavinil škodu, když jako spolujezdec usedl do vozidla s ■■■■■ ■■■■■, o němž věděl, že je pod vlivem alkoholu, a navíc se dle tvrzení žalované nepřipoutal. Z těchto okolností dovozovala, že došlo k porušení prevenční povinnosti uložené § 415 obč. zák. i porušení povinnosti dle § 4 písm. a) a § 9 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb..

Protože v průběhu řízení žalobkyně vzala žalobu v části o náhradu účelně vynaložených nákladů ve výši 3.755,- Kč s příslušenstvím zpět, okresní soud řízení v tomto rozsahu zastavil. Ve zbývajícím rozsahu náhrady účelně vynaložených nákladů ve výši 920,- Kč s příslušenstvím žalobě vyhověl, přičemž tyto výroky nebyly odvoláním napadeny.

Okresní soud dále po provedeném dokazování dospěl k závěru, že ■■■■■ ■■■■■ zavinil vznik škody usmrcením ■■■■■ ■■■■■ tím, že řídil vozidlo pod vlivem alkoholu a bez řidičského oprávnění. Pod vlivem alkoholu byl v době před vznikem dopravní nehody i ■■■■■ ■■■■■, který v tomto stavu do vozidla nasedl a bylo mu známo, že ■■■■■ ■■■■■ řídí pod vlivem alkoholu. Skutečnost, že by poškozený nebyl připoután, vyplývá přímo pouze z výpovědi ■■■■■ ■■■■■, okresní soud však vycházel rovněž z posudku o soudní pitvě a výpovědi znalce, který posuzoval, jaké následky by nehoda měla, pokud by poškozený připoután byl. Podle závěrů okresního soudu ■■■■■ ■■■■■ porušil svou zákonnou povinnost předcházet vzniku škod na zdraví (§ 415 obč. zák.), protože mu bylo známo, že ■■■■■ ■■■■■ je pod vlivem alkoholu, a přesto usedl s ním za zhoršených podmínek sjízdnosti do vozidla. Škoda by vůbec nevznikla, pokud by poškozený do vozidla nenedl, popř. by škoda nebyla tak závažná, jestliže by se připoutal bezpečnostními pásy. Z výpočtu nároku vyplývá, že dle okresního soudu ■■■■■ ■■■■■ nese odpovědnost v rozsahu 75% (poškozený odpovídá za škodu v rozsahu 25%).

Proti výrokům II., IV. a V. rozsudku okresního soudu podaly včas odvolání žalobkyně i žalovaná.

Žalobkyně namítala, že nárok na náhradu škody byl nedůvodně krácen. Dovolávala se závazného rozhodnutí o náhradě škody vydaného proti [REDAKCE] [REDAKCE] v trestním řízení, v němž byla dovozena odpovědnost [REDAKCE] [REDAKCE] za škodu v plném rozsahu bez spoluzavinění poškozeného [REDAKCE].

Žalovaná namítala, že okresní soud pochybil, když stanovil rozsah spoluzavinění 25%, přestože skutkově dospěl k tomu, že by při splnění povinností poškozeného byl následek vyloučen, popř. by nebyl tak fatální. Žalovaná trvala na spoluzavinění poškozeného v rozsahu 40%.

Krajský soud v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, jako odvolací soud rozsudkem ze dne 24.10.2007, č.j. 18Co 223/2007-140, změnil výroky II., IV. a V. rozsudku okresního soudu tak, že uložil žalované zaplatit žalobkyni částku 51.189,- Kč (tj. fakticky potvrdil výrok II. v celém rozsahu o zaplacení 38.392,- Kč s příslušenstvím a změnil výrok IV. v části o zaplacení 12.797,- Kč s příslušenstvím), zamítl žalobu v části o zaplacení dalších 51.189,- Kč s příslušenstvím (tj. fakticky v této zbývající částce potvrdil výrok IV. rozsudku okresního soudu), rozhodl znovu o nákladech řízení před okresním soudem, o nákladech odvolacího řízení a o soudním poplatku. Vycházel přitom z porovnání odpovědnosti [REDAKCE] [REDAKCE], který řídil vozidlo pod vlivem alkoholu bez řidičského oprávnění a způsobil trestný čin, a odpovědnosti [REDAKCE] [REDAKCE], který si počínal neopatrně v rozporu s prevenční povinností, když přisedl do vozidla jako spolujezdec. Na základě svých úvah odvolací soud dovedl odpovědnost [REDAKCE] [REDAKCE] v rozsahu 80%. Odkázal přitom na rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 18.12.2003, sp.zn. 25 Cdo 1264/2002, v němž se jednoznačně dovozuje, že pasivní role poškozeného nemůže být srovnatelná s odpovědností škůdce, který řídil vozidlo pod vlivem alkoholu a vozidlem škodu způsobil.

Nejvyšší soud ČR jako dovolací soud rozsudkem ze dne 17.12.2009, č.j. 25 Cdo 895/2008-164, odmítl dovolání žalované proti rozsudku odvolacího soudu v té části, kterou byl rozsudek soudu prvního stupně změněn tak, že se žalované ukládá povinnost zaplatit žalobkyni dalších 12.797,- Kč s příslušenstvím, ale na straně druhé zrušil rozsudek odvolacího soudu v té části, kterou byl potvrzen výrok rozsudku soudu prvního stupně, jímž byla žalované uložena povinnost zaplatit žalobkyni 38.392,- Kč s příslušenstvím, ve výrocích o náhradě nákladů řízení a o soudním poplatku a věc vrátil odvolacímu soudu v tomto rozsahu k dalšímu řízení.

V odůvodnění svého rozhodnutí dovolací soud odkázal na rozhodnutí vydané ve skutkově shodné věci vedené pod sp.zn. 25Cdo 2451/2007, v němž vyslovil názor, že i když rozhodující

příčinou škody bylo zcela neodpovědné počínání řidiče vozu a bez jeho hrubého porušení právních povinností by ke škodnému následku nedošlo, poškozený svým jednáním podstatně přispěl ke vzniku škodlivého následku, jeho podíl na vzniklé škodě je vyšší než jen 20% a limitně se může blížit až jedné polovině. Kromě toho dovolací soud přisvědčil odvolacímu soudu ohledně práva žalobkyně na zaplacení zákonného úroku z prodlení a vyloučil odvolacím soudem uvažovanou možnost pasivní solidarity žalované a [REDAKCE] [REDAKCE] ve vztahu k žalobkyni s tím, že se jedná o dva samostatné nároky žalobkyně.

Předmětem odvolacího řízení zůstalo po rozhodnutí dovolacího soudu pouze odvolání žalované proti výroku II. rozsudku okresního soudu, kterým bylo uloženo žalované zaplatit žalobkyni částku 38.392,- Kč s příslušenstvím.

Předchozí rozsudek odvolacího soudu v té části, kterou byl k odvolání žalobkyně změněn výrok IV. rozsudku okresního soudu tak, že se žalované ukládá zaplatit žalobkyni dalších 12.797,- Kč s příslušenstvím, zůstal rozhodnutím dovolacího soudu nedotčen a v části, kterou byla fakticky potvrzena zbývající část výroku IV. rozsudku okresního soudu o zamítnutí žaloby v částce 51.189,- Kč s příslušenstvím, nebyl dovoláním napaden.

Odvolací soud v dalším řízení znovu posoudil podíl škůdce a poškozeného na vzniklé škodě, a to se zřetelem na závěry dovolacího soudu, že jednání škůdce bylo rozhodující příčinou škody a zároveň že se podíl poškozeného může limitně blížit až jedné polovině.

Před zahájením řízení žalovaná zaplatila žalobkyni částku 153.567,- Kč (60%). Předchozím rozhodnutím odvolacího soudu byla žalobkyni přiznána další částka 12.797,- Kč (5%), která zůstala rozhodnutím dovolacího soudu nedotčena. Úvahy odvolacího soudu o rozsahu odpovědnosti škůdce se tak nyní pohybovaly od 65% podílu na vzniklé škodě, ale zároveň byly omezeny ve smyslu rozhodnutí dovolacího soudu tak, že odpovědnost škůdce je nižší než 80%.

Podíl škůdce 65% na vzniklé škodě by byl v rozporu se závěrem dovolacího soudu o protiprávním jednání škůdce jako rozhodující příčině vzniku škody. Navíc je třeba ještě dodat, že 65% podíl škůdce by již téměř stíral rozdíl mezi trestným činem škůdce a riskantním podceněním nebezpečnosti situace poškozeným, které však závažnosti trestného činu ani zdaleka nedosahuje.

Na straně druhé vyšší než 70% podíl škůdce na vzniklé škodě by již nebyl v souladu se závěrem dovolacího soudu o

tom, že se podíl poškozeného může limitně blížit až k jedné polovině, když by v daném případě dosahoval pouze $\frac{1}{4}$.

Odvolací soud proto napadený rozsudek okresního soudu ve výroku II. potvrdil v části o zaplacení 12.797,- Kč s příslušenstvím (§ 219 o.s.ř.). Jinak rozsudek okresního soudu ve výroku II. změnil a žalobu ve zbývajícím rozsahu zamítl (§ 220 odst. 1 písm. a/ o.s.ř.).

S ohledem na změnu rozsudku okresního soudu rozhodoval odvolací soud znovu o nákladech řízení před okresním soudem (§ 224 odst. 2 o.s.ř.) a o nákladech odvolacího řízení včetně řízení o dovolání (§ 224 odst. 1 o.s.ř.). Ve vztahu k předmětu řízení dosáhla žalobkyně procesního úspěchu 25% a žalovaná 75%. Žalované by tak náleželo právo na náhradu 50% jejích nákladů řízení před okresním soudem (§ 142 odst. 2 o.s.ř.). Vzhledem k osobním, majetkovým a výdělkovým poměrům žalobkyně vyplývajícím z jejího podání předloženého před posledním odvolacím jednáním, podle kterého je žalobkyně samoživitelka a má vyživovací povinnost ke dvěma dětem, shledal odvolací soud důvody zvláštního zřetele hodné, aby žalované právo na náhradu nákladů řízení výjimečně nepřiznal (§ 150 o.s.ř.).

Žalobkyně byla ze zákona osvobozena od soudních poplatků, ale vzhledem k tomu, že na základě porovnání procesního úspěchu a neúspěchu stran by žalovaná měla právo na náhradu nákladů řízení, nejsou splněny předpoklady pro přechod poplatkové povinnosti na žalovanou.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku není odvolání ani dovolání přípustné.

V Pardubicích dne 24. března 2010

JUDr. Alena Pokorná, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:

████████████████████